

Mobilisering mot klimathot

Forskare i en rad länder försöker beräkna det framtida klimatet i Afrika. Enigheten tycks vara stor: det kommer att bli enorma förändringar för både människor och miljö.

En ny amerikansk studie om klimatförändringar varnar för ökande torka i södra Afrika under de kommande decennierna. Forskarna kopplar detta direkt till den pågående uppvärmningen av Indiska Oceanen där temperaturen har ökat med en grad sedan 1950.

Det är mer än vad man kan förvänta sig av naturliga processer men är helt logisk om man ser till förutsedda ökningar av växthusgas. Det är de rika länderna som producerar mest utsläpp. USA är den värsta producenten och står för cirka 25 procent medan den afrikanska kontinenten står för cirka fem procent.

– Varje klimatförändring i Afrika, vare sig det rör sig om torka eller översvämningar, får mycket allvarliga följder eftersom befolkningarna här är så sårbara, säger Bruce Howitt, professor vid *University of Cape Town*.

Under de senaste 30 åren har södra Afrika drabbats en rad torkperioder som medfört

uteblivna skördar och brist på mat. Bara år 2003 beräknades 14,4 miljoner människor behöva hjälp.

Förra året varnade en rapport från *University of Michigan* för att återkommande torka kunde uppträda minst två gånger per decennium. John Ng'ang'a, professor vid *University of Nairobi*, säger att de torra områdena kommer att öka i södra Afrika och att följderna kommer att bli mycket allvarliga för jordbrukarsamhällena.

Redan nu kan man se klimatförändringen i Afrika, stigande medeltemperatur har medfört att en stor del av snön på Mount Kenya och Kilimanjaro är borta.

– Det går fortare än väntat, säger Ng'ang'a.

I Sydafrika har *South African National Biodiversity Institute* nyligen släppt en rapport som förutspår stora förändringar för landet.

– Temperaturen kommer att stiga med tre grader under den nuvarande barngenerationens livstid, säger institutets chef Brian Huntley.

Han varnar för ökad torka i de västra delarna av landet och kanske ökande regn i de östra. Översvämningar, hagelstormar och orkaner kommer att bli allt vanligare.

Det kommer att få enorma följder för fattiga samhällen när vattenresurserna hotas, om jordbruket minskar och matproduktionen sjunker.

När vintrarna blir varmare kommer malarialområdena att utvidgas till i princip hela landet, utom den mycket torra Västra Kapprovinsen. Det kan få allvarliga följder för turismen.

Vegetationen ändras, det berömda ”fynbos”, busklandskapet i sydvästra Kap, är extra känsligt och tusentals arter hotas av utrotning. Fågellivet kommer att minska liksom utbudet av reptiler och däggdjur. Om Benguelaströmmen i Atlanten drabbas av klimatförändringen kan det få svåra följder för fisket längs Afrikas västkust.

Miljöminister Marthinus van Schalkwyk säger att jordbrukare nu måste se sig om efter både nya grödor att odla och nya brukningsmetoder.

– Den sydafrikanska regeringen är medveten om farorna, säger ministern. En plan för hur man ska ta itu med förändringarna är på gång och i oktober planeras två klimatkonferenser som ska stötta varann, en för forskare och en för samtliga afrikanska miljöministrar.

KERSTIN BJURMAN